Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
MANUELA CAMPOSA SÁNCHEZ-BORDONE
od 16. siječnja 2025.[1]

Spojeni predmeti C-281/23 P i C-282/23 P

Polskie sieci elektroenergetyczne S. A.,
RTE Réseau de transport d'électricité,
Svenska kraftnät,
TenneT TSO BV
protiv

Agencije Europske unije za suradnju energetskih regulatora (ACER)

„Žalba – Unutarnje tržište električne energije – Uredba (EU) 2019/942 – ACER-ov Odbor za žalbe – Intenzitet nadzora nad ACER-ovim odlukama – Uredba (EU) 2017/2195 – Električna energija uravnoteženja – Operatori prijenosnih sustava – Uspostava europskih platforma za razmjenu energije uravnoteženja – Europska platforma za razmjenu energije uravnoteženja iz rezervi za ponovnu uspostavu frekvencije s automatskom aktivacijom (platforma aFRR) – Europska platforma za razmjenu energije uravnoteženja iz rezervi za ponovnu uspostavu frekvencije s ručnom aktivacijom (platforma mFRR) – Izrada i odobrenje provedbenih okvira za platforme – Funkcije potrebne za rad platforme – Prekozonski kapacitet za razmjenu energije uravnoteženja – ACER-ova odluka o odbijanju zajedničkog prijedloga operatorâ sustava"

1. U svojim žalbama nekoliko operatora prijenosnih sustava za električnu energiju (u daljnjem tekstu: OPS-ovi)[2] zahtijeva ukidanje dviju presuda Općeg suda od 15. veljače 2023., Austrian Power Grid i dr./ACER[3] i Austrian Power Grid i dr./ACER[4] (u daljnjem tekstu: pobijane presude).

2. Opći sud tim je presudama odbio tužbe za poništenje koje su neki OPS-ovi podnijeli protiv dviju odluka od 16. srpnja 2020. Odbora za žalbe Agencije Europske unije za suradnju energetskih regulatora (ACER) kojima se potvrdila valjanost sljedećih odluka te Agencije:

– Odluke 02/2020 od 24. siječnja 2020. o provedbenom okviru za europsku platformu za razmjenu energije uravnoteženja iz rezervi za ponovnu uspostavu frekvencije s automatskom aktivacijom (u daljnjem tekstu: platforma aFRR)[5].

1 Izvorni jezik: španjolski

2 OPS-ovi su odgovorni za rad, održavanje i, ako je potrebno, razvoj prijenosnog sustava na danom području i, kada je to primjenjivo, njegova međusobna povezivanja s drugim sustavima. Moraju osigurati da vrlo visoki i visoki naponski međusobno povezani sustav ima dugoročnu sposobnost da udovoljava razumnoj potražnji za prijenosom električne energije radi njezine isporuke krajnjim kupcima ili distributerima, ali ne uključuje opskrbu.

3 T-606/20, EU:T:2023:64

4 T-607/20, EU:T:2023:65

5 Predmet A-001-2020 (objedinjen). Pokrata aFRR odgovara engleskom izrazu *European platform for the exchange of balancing energy from frequency restoration reserves with automatic activation*.

– Odluke 03/2020 od 24. siječnja 2020. o provedbenom okviru za europsku platformu za razmjenu energije uravnoteženja iz rezervi za ponovnu uspostavu frekvencije s ručnom aktivacijom (u daljnjem tekstu: platforma mFRR) [6].

3. U okviru žalbi se u biti postavljaju dva pitanja, jedno općenitije i drugo izrazito tehničke prirode. Njima se nastoji razjasniti je li Opći sud počinio pogreške koje se tiču prava:

– kad je odlučivao o intenzitetu (cjelovitog ili ograničenog) nadzora koji je Odbor za žalbe proveo nad ACER-ovim odlukama 02/2020 i 03/2020;

– kad je tumačio, s jedne strane, članke 20. i 21. i, s druge strane, članak 37. Uredbe (EU) 2017/2195 [7], kojima se uređuju platforme aFRR i mFRR odnosno „proračun prekozonskog kapaciteta”.

I. Pravni okvir

A. Uredba 2017/2195

4. U članku 20. („Europska platforma za razmjenu energije uravnoteženja iz rezervi za ponovnu uspostavu frekvencije s ručnom aktivacijom”) navodi se:

„1. U roku od jedne godine od stupanja na snagu ove Uredbe svi OPS-ovi moraju izraditi prijedlog provedbenog okvira za europsku platformu za razmjenu energije uravnoteženja iz rezervi za ponovnu uspostavu frekvencije s ručnom aktivacijom.

2. Europska platforma za razmjenu energije uravnoteženja iz rezervi za ponovnu uspostavu frekvencije s ručnom aktivacijom, koju vode OPS-ovi ili subjekt koji OPS-ovi osnuju, temelji se na načelima i poslovnim procesima zajedničkog upravljanja, a čine je barem optimizacijska funkcija za aktivaciju i funkcija obračuna OPS-OPS. Na toj se europskoj platformi mora primjenjivati multilateralni model OPS-OPS sa zajedničkim listama ekonomskog prvenstva u svrhu razmjene svih ponuda energije uravnoteženja iz svih standardnih proizvoda za rezerve za ponovnu uspostavu frekvencije s ručnom aktivacijom, osim neraspoloživih ponuda u skladu s člankom 29. stavkom 14.

3. Prijedlogom iz stavka 1. moraju se obuhvatiti barem:

(a) opći projekt europske platforme;

(b) plan i rokovi za uvođenje europske platforme;

(c) definicija funkcija potrebnih za rad europske platforme;

[6] Predmet A-002-2020 (objedinjen). Pokrata mFRR odgovara engleskom izrazu *European platform for the exchange of balancing energy from frequency restoration reserves with manual activation*.

[7] Uredba Komisije od 23. studenoga 2017. o uspostavljanju smjernica za električnu energiju uravnoteženja (SL 2017., L 312, str. 6.)

(d) predložena pravila o vođenju i radu europske platforme koja se temelje na načelu nediskriminacije i kojima se osigurava ravnopravno postupanje prema svim OPS-ovima koji su članovi te se onemogućuje da bilo koji OPS iskoristi neopravdane ekonomske prednosti zbog sudjelovanja u funkcijama europske platforme;

(e) predložena imenovanja subjekata za obavljanje funkcija definirane u prijedlogu. […]

[…]

4. U roku od šest mjeseci nakon odobrenja prijedloga provedbenog okvira za europsku platformu za razmjenu energije uravnoteženja iz rezervi za ponovnu uspostavu frekvencije s ručnom aktivacijom svi OPS-ovi moraju imenovati predložena tijela kojima je povjereno vođenje europske platforme u skladu sa stavkom 3. točkom (e).

5. U roku od 18 mjeseci nakon odobrenja prijedloga provedbenog okvira za europsku platformu za razmjenu energije uravnoteženja iz rezervi za ponovnu uspostavu frekvencije s ručnom aktivacijom svi OPS-ovi mogu izraditi prijedlog izmjene europske platforme za razmjenu energije uravnoteženja iz rezervi za ponovnu uspostavu frekvencije s ručnom aktivacijom u skladu sa stavkom 1. Predloženim izmjenama prilaže se analiza troškova i koristi koju su proveli svi OPS-ovi u skladu s člankom 61. Prijedlog se mora prijaviti Komisiji.

[…]”.

5. Sadržaj članka 21. („Europska platforma za razmjenu energije uravnoteženja iz rezervi za ponovnu uspostavu frekvencije s automatskom aktivacijom”) sličan je sadržaju članka 20.

6. Člankom 37. („Proračun prekozonskog kapaciteta”) određuje se:

„1. Nakon vremena zatvaranja unutardnevnog tržišta između zona OPS-ovi nastavljaju kontinuirano ažurirati raspoloživost prekozonskog kapaciteta za razmjenu energije uravnoteženja ili za provođenje procesa razmjene odstupanja. Prekozonski kapacitet ažurira se svaki put kad se iskoristi dio tog kapaciteta ili kad ga se ponovno proračuna.

2. Prije primjene metodologije proračuna prekozonskog kapaciteta u skladu sa stavkom 3. OPS-ovi moraju iskoristiti prekozonski kapacitet koji je preostao nakon vremena zatvaranja unutardnevnog tržišta između zona.

3. U roku od pet godina od stupanja na snagu ove Uredbe svi OPS-ovi određene regije za proračun kapaciteta moraju izraditi metodologiju za proračun prekozonskog kapaciteta unutar vremenskog okvira za uravnoteženje za razmjenu energije uravnoteženja ili za provođenje procesa razmjene odstupanja. Ta metodologija mora biti dosljedna metodologiji za proračun prekozonskog kapaciteta koja se primjenjuje za unutardnevno razdoblje utvrđenoj na temelju Uredbe (EU) 2015/1222 i njome se mora izbjegavati narušavanje tržišta.”

B. Uredba (EU) 2019/942[8]

7. Članak 6. („Zadaće ACER-a u pogledu regulatornih tijela”) stavak 10. glasi:

„ACER je nadležan za donošenje pojedinačnih odluka o regulatornim pitanjima koja imaju učinak na prekograničnu trgovinu ili prekograničnu sigurnost sustava i za koje je potrebna zajednička odluka najmanje dvaju regulatornih tijela, kada su takve nadležnosti dodijeljene regulatornim tijelima jednim od sljedećih pravnih akata:

(a) zakonodavnim aktom Unije donesenim u redovnom zakonodavnom postupku;

(b) mrežnim pravilima i smjernicama donesenima prije 4. srpnja 2019. i naknadnim revizijama tih mrežnih pravila i smjernica; ili

(c) mrežnim pravilima i smjernicama donesenima u obliku provedbenih akata na temelju članka 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

ACER je nadležan za donošenje pojedinačnih odluka kako su navedene u prvom podstavku u sljedećim situacijama:

(a) ako nadležna regulatorna tijela nisu uspjela postići dogovor u roku od šest mjeseci od upućivanja slučaja zadnjem od tih regulatornih tijela ili u roku od četiri mjeseca u slučajevima iz članka 4. stavka 7. ove Uredbe ili iz članka 59. stavka 1. točke (c) ili iz članka 62. stavka 1. točke (f) Direktive (EU) 2019/944; ili

(b) na temelju zajedničkog zahtjeva nadležnih regulatornih tijela.

Nadležna regulatorna tijela mogu zajednički zahtijevati da se rok iz drugog podstavka točke (a) ovog stavka produlji za najviše šest mjeseci, osim u slučajevima iz članka 4. stavka 7. ove Uredbe ili iz članka 59. stavka 1. točke (c) ili iz članka 62. stavka 1. točke (f) Direktive (EU) 2019/944.

Kada je nadležnost za odlučivanje o prekograničnim pitanjima iz prvog podstavka dodijeljena regulatornim tijelima u novim mrežnim pravilima ili smjernicama koji su doneseni u obliku delegiranih akata nakon 4. srpnja 2019., ACER je nadležan samo na dobrovoljnoj osnovi u skladu s drugim podstavkom točkom (b) ovog stavka, na zahtjev koji je podnijelo najmanje 60 % nadležnih regulatornih tijela. Ako su uključena samo dva regulatorna tijela, bilo koje od njih može slučaj uputiti ACER-u.

Do 31. listopada 2023. i svake tri godine nakon toga Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o mogućoj potrebi za većim sudjelovanjem ACER-a u rješavanju slučajeva neslaganja među regulatornim tijelima u vezi sa zajedničkim odlukama o pitanjima za koja je nadležnost dodijeljena tim regulatornim tijelima delegiranim aktom nakon 4. srpnja 2019. Izvješću se, prema potrebi, prilaže zakonodavni prijedlog za izmjenu takvih ovlasti ili za prijenos potrebnih ovlasti na ACER.”

[8] Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o osnivanju Agencije Europske unije za suradnju energetskih regulatora (preinaka) (SL 2019., L 158, str. 22.)

II. Okolnosti spora

8. U točkama 2. do 18. pobijanih presuda opisuju se okolnosti obaju sporova kako sažeto iznosim u nastavku.

9. Nakon što je 18. prosinca 2017. na snagu stupila Uredba 2017/2195 svi su OPS-ovi izradili, u skladu s člankom 20. stavkom 1. te uredbe, prijedlog metodologije mFRR i, u skladu s njezinim člankom 21. stavkom 1., prijedlog metodologije aFRR.

10. OPS-ovi su 18. prosinca 2018. u skladu s člankom 5. stavkom 1. i člankom 5. stavkom 2. točkom (a) Uredbe 2017/2195 dostavili svim nacionalnim regulatornim tijelima (u daljnjem tekstu: NRT) na odobrenje svoje prijedloge metodologija aFRR i mFRR.

11. ACER je izrazio svoje neslaganje s tim prvim prijedlozima pa su mu OPS-ovi dostavili još drugi i treći prijedlog te uključili određene varijante.

12. Porukom elektroničke pošte od 18. prosinca 2019. u odgovoru na ACER-ovu poruku elektroničke pošte od 17. prosinca 2019. OPS-ovi su ACER-u uputili izmijenjenu verziju trećeg prijedloga aFRRIF-a i trećeg prijedloga mFRRIF-a. Potvrdili su da bi jedinstveni subjekt (samo jedan OPS ili društvo u vlasništvu OPS-ova) bio odgovoran za obavljanje funkcija koje se posebno zahtijevaju za rad platformi aFRR i mFRR, to jest optimizacijske funkcije za aktivaciju i funkciju obračuna OPS-OPS platforme te da se, u pogledu obavljanja upravljanja kapacitetom, što je bila višeplatformska funkcija, ona može povjeriti drugom jedinstvenom subjektu (samo jednom OPS-u ili društvu u vlasništvu OPS-ova).

13. ACER je 20. prosinca 2019. sastavio konačnu verziju svojih nacrta odluke o metodologijama aFRR i mFRR koja je dostavljena OPS-ovima.

14. ACER je 24. siječnja 2020. donio Odluku 02/2020 o metodologiji aFRR i Odluku 03/2020 o metodologiji mFRR.

15. Društva Austrian Power Grid, ČEPS, a.s., Polskie sieci elektroenergetyczne S. A., Red Eléctrica de España, S. A., RTE Réseau de transport d'électricité i Svenska kraftnät podnijela su 23. ožujka 2020., na temelju članka 28. Uredbe 2019/942, žalbu ACER-ovu Odboru za žalbe protiv Odluke 02/2020, koja je bila prvotno zavedena pod brojem A-001-2020. Društva TenneT TSO BV i TenneT TSO GmbH podnijela su žalbu ACER-ovu Odboru za žalbe usmjerenu, među ostalim, protiv Odluke 02/2020 koja je bila prvotno zavedena pod brojem A-004-2020. Budući da su te žalbe imale isti predmet, Odbor za žalbe ih je potom objedinio pod brojem predmeta A-001-2020 (objedinjen).

16. Odbor za žalbe je 16. srpnja 2020. potvrdio Odluku 02/2020 i pritom odbio žalbe u predmetu A-001-2020 (objedinjen).

17. Protiv Odluke 03/2020 o metodologiji mFRR isti su OPS-ovi podnijeli dvije žalbe ACER-ovu Odboru za žalbe koje su spojene i zavedene pod brojem A-002-2020 (objedinjen).

18. Odbor za žalbe je 16. srpnja 2020. potvrdio Odluku 03/2020 i pritom odbio žalbe u predmetu A-002-2020 (objedinjen).

III. Postupak pred Općim sudom

19. Nekoliko OPS-ova podnijelo je 30. rujna 2020. dvije tužbe za poništenje protiv odluka A-001-2020 i A-002-2020 ACER-ova Odbora za žalbe od 16. srpnja 2020. kojima su se potvrdile ACER-ove odluke 02/2020 i 03/2020.

20. Opći sud odbio je pobijanim presudama tužbe za poništenje 15. veljače 2023.

IV. Žalbeni postupak pred Sudom

21. Žalitelji (društva Polskie sieci elektroenergetyczne, RTE Réseau de transport d'électricité, Svenska kraftnät i TenneT TSO) od Suda zahtijevaju da:

– u cijelosti ili djelomično ukine pobijane presude;

– u cijelosti ili djelomično poništi odluke ACER-ova Odbora za žalbe od 16. srpnja 2020. A-001-2020 i A-002-2020;

– naloži ACER-u snošenje troškova žaliteljâ i snošenje troškova prvostupanjskog postupka pred Općim sudom.

22. ACER od Suda zahtijeva da:

– proglasi žalbe u cijelosti ili djelomično nedopuštenima i, u svakom slučaju, očito neosnovanima, s ciljem da ih odbije u cijelosti;

– naloži žaliteljima snošenje vlastitih troškova i ACER-ovih troškova u ovom postupku.

23. Žalitelji u svojim žalbama ističu razloge za ukidanje pobijanih presuda:

– Opći sud nedvojbeno je zaključio da je ACER-ov Odbor za žalbe ispunio svoju obvezu provedbe cjelovitog nadzora koji nije ograničen na očite pogreške ACER-ovih pobijanih odluka.

– Opći sud nepravilno je primijenio članke 20. i 21., kao i članak 37. Uredbe 2017/2195 u ocjeni primjenjivih pravnih osnova za rad platformi aFRR i mFRR. Spor je riješio u korist ACER-ove teze i njegova Odbora za žalbe uz tumačenje koje neopravdano ide u korist ACER-ovih ovlasti i na štetu ovlasti OPS-ova i NRT-ova.

24. Prije analize tih dvaju žalbenih razloga očitovat ću se o prigovorima nedopuštenosti žalbe.

V. Dopuštenost

25. ACER tvrdi da su žalbe nedopuštene jer:

– u okviru žalbenih razloga ponavljaju se argumenti koje su OPS-ovi već istaknuli pred Općim sudom; pretpostavljaju preispitivanje pitanja o kojima je taj sud već odlučio, što nije potrebno

u žalbenom postupku [9].

– Kad je riječ o prvom žalbenom razlogu, on nema praktičnih posljedica jer se pravna razlika odnosi na bilješku na dnu stranice odluke Odbora za žalbe u kojoj on tvrdi da je proveo nadzor koji se odnosio samo na očitu pogrešku u pogledu tehničkih elemenata navedene odluke. OPS-ovi priznaju da je Odbor za žalbe unatoč tomu *de facto* proveo cjelovit nadzor. Ako je to slučaj, žalbeni razlog bio bi hipotetski, ne bi imao praktičnih posljedica i ne bi koristio njihovu položaju [10].

26. Dvostruki prigovor nedopuštenosti treba odbiti.

27. Ako žalitelj osporava način na koji je Opći sud protumačio ili primijenio pravo Unije, pravna pitanja koja su razmatrana u prvostupanjskom postupku mogu se ponovno raspraviti u žalbenom postupku. Ako se žalba ne bi mogla temeljiti na žalbenim razlozima i argumentima već upotrijebljenima pred Općim sudom, dobrim bi dijelom bila lišena svojeg smisla [11]. Sud je u nekoliko navrata presudio da je moguće podnijeti žalbu i istaknuti žalbene razloge koji proizlaze iz same pobijane presude i kojima je cilj osporavanje njezine osnovanosti u pogledu primjene prava [12].

28. To je slučaj u ovom predmetu: prilikom isticanja svojih razloga za poništenje, žalitelji ističu (navodne) pogreške koje se tiču prava koje je počinio Opći sud. Ponavljam da je pozivanje u žalbenom postupku na pravne pogreške u pogledu pravnih pitanja o kojima je već odlučeno u prvostupanjskom postupku u skladu s logikom na kojoj se temelje žalbe.

29. Kad je riječ o prvom žalbenom razlogu, njegovo bi prihvaćanje dovelo do ukidanja presuda i, ovisno o slučaju, poništenja odluka Odbora za žalbe i ACER-ovih Odluka, što bi utjecalo na pravni položaj žaliteljâ. Stoga je u njihovu interesu da se prihvati njihov prvi žalbeni razlog, koji nije hipotetski. O njegovu se prihvaćanju može odlučiti samo ispitivanjem merituma.

VI. Prvi žalbeni razlog: intenzitet nadzora Odbora za žalbe nad ACER-ovim odlukama

A. Argumenti stranaka

30. Žalitelji smatraju da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što je smatrao da je ACER-ov Odbor za žalbe proveo cjelovit nadzor nad pobijanim odlukama.

31. Prema njihovu mišljenju, Opći sud počinio je tu pogrešku time što nije uzeo u obzir ocjenu vlastitog Odbora za žalbe u pogledu intenziteta nadzora koji on sam primjenjuje i kad je ispitivao je li nadzor bio cjelovit. Opći sud time nije postupio u skladu sa sudskom praksom Suda utvrđenom u presudi ACER/Aquind [13].

[9] Rješenja od 16. ožujka 2021., XH/Komisija (C-399/20 P, EU:C:2021:205, t. 21.) i od 12. studenoga 2020., Lazarus/Komisija (C-85/20 P, EU:C:2020:912, t. 39.)

[10] Presude od 13. srpnja 2023., D & A Pharma/EMA (C-136/22 P, EU:C:2023:572, t. 43. do 45.) i od 27. ožujka 2019., Canadian Solar Emea i dr./Vijeće (C-236/17 P, EU:C:2019:258, t. 92.)

[11] Presude od 12. rujna 2006., Reynolds Tobacco i dr./Komisija (C-131/03 P, EU:C:2006:541, t. 51.); od 16. svibnja 2002., ARAP i dr./Komisija (C-321/99 P, EU:C:2002:292, t. 49.) i od 13. srpnja 2000., Salzgitter/Komisija (C-210/98 P, EU:C:2000:397, t. 43.)

[12] Presude od 26. veljače 2020., SEAE/Alba Aguilera i dr. (C-427/18 P, EU:C:2020:109, t. 54.) i od 6. rujna 2018., Češka Republika/Komisija (C-4/17 P, EU:C:2018:678, t. 24.)

[13] Presuda od 9. ožujka 2023., ACER/Aquind (C-46/21 P, EU:C:2023:182, t. 53. do 74.; u daljnjem tekstu: presuda ACER/Aquind)

32. ACER osporava te argumente.

B. Ocjena

33. Sud je u presudi ACER/Aquind presudio da ACER-ov Odbor za žalbe treba provesti *cjelovit* nadzor ne samo nad pravnim ocjenama, nego i nad složenim ocjenama tehničke, znanstvene ili ekonomske prirode, koje je ACER donio u svojim odlukama. Odbor za žalbe ne može provoditi samo *ograničen* nadzor usmjeren samo na postojanje očitih pogrešaka u ocjeni [14].

34. U ovom trenutku nije potrebno detaljnije iznositi rasuđivanja na temelju kojih je Sud takav način nadzora naložio ACER-ovu Odboru za žalbe [15], nakon tumačenja članaka 18. i 19. Uredbe (EZ) br. 713/2009 [16]. U okviru ovih žalbi ne raspravlja se o sudskoj praksi utvrđenoj u presudi ACER/Aquind.

35. Kad je ACER-ov Odbor za žalbe donio odluke koje su ovdje sporne (16. srpnja 2020.), još nije bila donesena presuda ACER/Aquind. Tada je Odbor za žalbe postupao u skladu sa svojom uobičajenom praksom, odnosno provodio je ograničen nadzor nad složenim ocjenama tehničke, znanstvene ili ekonomske prirode. Njegovom se provjerom samo nastojalo odrediti jesu li u ACER-ovim odlukama počinjene očite pogreške u ocjeni.

36. Prema mišljenju Općeg suda, iz odluka koje pobijaju [17] OPS-ovi proizlazi da je „u skladu sa svojom praksom odlučivanja u odnosno vrijeme Odbor za žalbe proveo cjelovit nadzor samo nad ACER-ovim pravnim ocjenama u [njegovim odlukama], ali da je nad njegovim složenim činjeničnim ocjenama tehničke naravi proveo samo ograničen nadzor, sveden na traženje očitih pogrešaka, priznajući ACER-u u tom pogledu određenu marginu prosudbe” [18].

37. Međutim, Opći sud tvrdio je sljedeće:

– „Odbor za žalbe […] zapravo [je] usmjerio svoj nadzor na pravne ocjene koje je ACER dao u [svojim pobijanim odlukama] u pogledu kojih je proveo cjelovit nadzor” (točka 203. pobijanih presuda).

– „[…] u rijetkim slučajevima u kojima je […] od njega zatraženo da provede nadzor nad složenim tehničkim ocjenama, Odbor za žalbe je u praksi proveo nadzor koji je nadilazio običan ograničeni nadzor, tako da se on *de facto* uskladio sa svojim obvezama glede intenziteta nadzora koji je morao provesti nad [ACER-ovim odlukama]” (točka 204. pobijanih presuda).

38. Postupanje Općeg suda u okviru te dvije tužbe za poništenje u suprotnosti je s postupanjem koje je sam zapazio u predmetu T-735/18 [19], koje je predmet presude ACER/Aquind.

[14] U svojem sam mišljenju u tom predmetu (C-46/21 P, EU:C:2022:695, t. 36. do 78.) zagovarao istu tezu.

[15] O aktivnostima ACER-ova Odbora za žalbe do 2021. vidjeti Ollier, J., i Piebalgs, A., „The appeal procedure in the application of the EU Energy Law. Experience from ACER's Board of Appeal 2016-2021”, *Robert Schuman Center Policy Paper*, lipanj 2023.

[16] Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o osnivanju Agencije za suradnju energetskih regulatora (SL 2009., L 211, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 12., svezak 1., str. 253.)

[17] Opći sud navodi bilješku na dnu stranice br. 83 i točku 193. Odluke Odbora za žalbe koja se odnosi na Odluku 03/2020 i bilješku na dnu stranice br. 81 i točku 192. Odluke Odbora za žalbe koja se odnosi na Odluku 02/2020.

[18] Pobijane presude, t. 200. U povezanim točkama (192. i 193.) njegovih odluka Odbor za žalbe tvrdio je da s tehničkog aspekta ocjena toga je li za rad platformi aFRR i mFRR potrebna sporna funkcija predstavlja *složeno tehničko pitanje* u pogledu kojeg ACER ima diskrecijsku ovlast te da se *nadzorom Odbora za žalbe samo nastoji provjeriti je li počinjena očita pogreška u ocjeni*, u skladu s njegovom praksom odlučivanja.

[19] Presuda od 18. studenoga 2020., Aquind/ACER (T-735/18, EU:T:2020:542)

39. Opći sud je u predmetu T-735/18 prihvatio primjedbu sličnu onoj koja se ovdje navodi a koju je iznio ACER-ov Odbor za žalbe te nije provjerio je li navedeni Odbor za žalbe *de facto* proveo cjelovit nadzor nad složenim tehničkim ocjenama.

40. Iako je Agencija u predmetu ACER/Aquind tvrdila da je Odbor za žalbe stvarno proveo cjelovit nadzor nad složenim tehničkim pitanjima, Sud je potvrdio da Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava jer je iz točke 52. odluke Odbora za žalbe izričito proizlazilo da je taj odbor namjeravao svoj nadzor (nad Odlukom br. 05/2018) ograničiti na očitu pogrešku u ocjeni [20].

41. Međutim, Opći sud sad je zauzeo drukčiji pristup. Umjesto da prihvati da je, kao što je to tvrdio sam Odbor za žalbe, nadzor koji je on proveo nad složenim tehničkim pitanjima bio ograničen, Opći sud *detaljnije razmatra* pobijane odluke kako bi provjerio je li Odbor za žalbe učinio ono za što tvrdi da nije učinio.

42. Opći sud je nakon te provjere zaključio da je Odbor za žalbe *de facto* proveo cjelovit i neograničen nadzor nad ACER-ovim složenim tehničkim ocjenama. Konkretno, tvrdio je da je navedeni odbor provjerio da je proces kontinuiranog ažuriranja raspoloživog prekozonskog prijenosnog kapaciteta u centraliziranom ili decentraliziranom obliku bio funkcija koja je na tehničkoj razini potrebna za rad platformi aFRR i mFRR [21].

43. Prema mojem mišljenju, Opći sud počinio je pogrešku koja se tiče prava time što nije uzeo u obzir izjavu Odbora za žalbe. Iako potonja priznaje da provodi ograničen i neznatan nadzor nad složenim tehničkim pitanjima iz ACER-ovih pobijanih odluka, ne vidim kako se može zanemariti ta izjava i zamijeniti je suprotnom.

44. Kao što sam to predložio u svojem mišljenju u predmetu ACER/Aquind [22] i kao što je to Sud potvrdio u svojoj presudi [23], ako Odbor za žalbe tvrdi da je proveo *ograničen nadzor* ACER-ovih odluka usmjeren na ocjenu očitih pogrešaka u vezi sa složenim tehničkim pitanjima, Opći sud ne treba provjeravati je li navedeni odbor „stvarno” proveo *cjelovit nadzor* nad tim pitanjima.

45. Na temelju te pretpostavke, u slučaju o kojem je ovdje riječ, Opći sud trebao je prihvatiti izjavu Odbora za žalbe koji najbolje zna koju je vrstu nadzora primijenio u vlastitim odlukama.

46. Iako, kao što je to ovdje slučaj, Odbor za žalbe tvrdi da je proveo ograničen i neznatan nadzor, Opći sud ipak treba poništiti njegove odluke u skladu sa sudskom praksom utvrđenom u presudi ACER/Aquind. Nakon tog poništenja Odbor za žalbe treba donijeti nove odluke u kojima će provesti cjelovit nadzor nad složenim tehničkim pitanjima [24].

47. Ako, suprotno tomu, Odbor za žalbe u svojoj odluci tvrdi da je proveo cjelovit nadzor nad pravnim ocjenama i nad složenim tehničkim ocjenama sadržanim u ACER-ovoj odluci, Opći sud treba analizirati opseg tog nadzora, ako tužitelji smatraju da nema odgovarajući doseg ili da je nedovoljan. Kad to ne bi učinio i kad bi prihvatio ocjenu Odbora za žalbe, Opći sud povrijedio bi pravo na djelotvornu sudsku zaštitu tužiteljâ.

[20] Presuda ACER/Aquind, t. 73. i 74.

[21] Točka 204. pobijanih presuda

[22] Točke 80. i 81.

[23] Presuda ACER/Aquind, t. 74.

[24] Osobe na koje se to odnosi mogu dovesti u pitanje tu novu odluku te je osporavati podnošenjem tužbe za poništenje pred Općim sudom, čime im se jamči pravo na djelotvornu sudsku zaštitu.

48. S obzirom na prethodna razmatranja, predlažem da se prvi žalbeni razlog prihvati.

VII. Drugi žalbeni razlog: Opći sud nije pravilno primijenio članke 20., 21. i 37. Uredbe 2017/2195 u okviru ocjene pravnih osnova za funkcije potrebne za upravljanje platformama aFRR i mFRR

49. Ukratko, u okviru tog žalbenog razloga Općem sudu prigovara se da je počinio pogrešku koja se tiče prava time što je smatrao da je, u skladu s Uredbom 2017/2195, takozvana „funkcija upravljanja prekozonskim kapacitetom za razmjenu energije uravnoteženja" funkcija potrebna za upravljanje platformama aFRR i mFRR.

50. Tim se dvjema tezama, sa suprotnih gledišta, zagovara sljedeće:

– Tu funkciju trebaju obavljati europske platforme za dodjelu uravnoteženja (ACER-ova teza koju podupiru Odbor za žalbe i Opći sud).

– Tu funkciju trebaju obavljati OPS-ovi (teza žaliteljâ koja odgovara tezi koju su zagovarali svi OPS-ovi prije i poslije donošenja ACER-ovih odluka 02/2020 i 03/2020) [25].

51. U tehničkom pogledu, vjerojatno bi dodjela te funkcije europskim platformama za dodjelu uravnoteženja bila preporučljiva opcija. Međutim, zbog razloga koje iznosim u nastavku smatram da to nije bio odabir zakonodavca Unije koji se odražava u člancima 20., 21. i 37. Uredbe 2017/2195.

52. Žalitelji tvrde da je Opći sud nepravilno primijenio članke 20., 21. i 37. Uredbe 2017/2195 u okviru ocjene pravnih osnova za funkcije potrebne za rad platformi aFRR i mFRR. Prema njihovu mišljenju:

– Opći sud pogrešno je zaključio da je upravljanje kapacitetom, kao koordiniranog i centraliziranog procesa na višeplatformskoj razini za kontinuirano ažuriranje raspoloživog prekozonskog prijenosnog kapaciteta, funkcija potrebna za rad platformi aFRR i mFRR, u smislu članka 20. stavka 3. točke (c) i članka 21. stavka 3. točke (c) Uredbe 2017/2195.

– Člankom 37. Uredbe 2017/2195 nalaže se OPS-ovima da upravljaju prekozonskim prijenosnim kapacitetom električne energije, ali se ne propisuje obveza da se taj kapacitet kao potrebna funkcija uključi u izradu platformi mFRR i aFRR. Te se platforme izrađuju u okviru različitih postupaka koji se uređuju člancima 20. i 21. navedene uredbe.

53. Žalitelji su taj žalbeni razlog podijelili na dva usko povezana dijela:

– Opći sud počinio je pogrešku koja se tiče prava time što je smatrao da proračun prekozonskog prijenosnog kapaciteta, predviđen člankom 37. Uredbe 2017/2195, treba smatrati funkcijom potrebnom za rad platformi mFRR i aFRR, predviđenih člancima 20. i 21. te uredbe. Tim je

[25] Opći sud to priznaje u točkama 142. i 143. pobijanih presuda u pogledu prijedloga koje su OPS-ovi uputili prije ACER-ovih odluka 02/2020 i 03/2020. OPS-ovi su nastavili podupirati tu tezu i kasnije, kao što to ACER priznaje u svojoj Odluci 14/2022 od 30. rujna 2022. o izmjeni provedbenog okvira za platformu mFRR: „The nature of the CMF [capacity management function] as a required function pursuant to Article 12(2) of ACER Decision 03/2020 is currently the subject matter of actions for annulments in case T-607/20 pending before the General Court. In that regard the TSOs [transmission system operators] mentioned that their submission in the present proceedings is without prejudice to their position, recorded in their final proposal of 18 December 2019 underlying Decision No 03/2020 of 24 January 2020, that the CMF is not a required platform function and does not fall within the scope of Articles 20, 21 and 22 of the EB Regulation" (bilješka na dnu stranice br. 4).

rasuđivanjem sustav iz članaka 20. i 21. proširio na funkciju predviđenu u članku 37., kojim se predviđa drukčiji pravni okvir.

– Opći sud počinio je drugu pogrešku koja se tiče prava time što je, dok je tumačio članke 20. i 21. Uredbe 2017/2195, zakonske obveze OPS-ova zamijenio pravima koja oni mogu ostvariti u pogledu funkcija platformi mFRR i aFRR.

54. ACER odbija te argumente.

55. Prije analize oba dijela na koja žalitelji dijele taj drugi žalbeni razlog, smatram svrsishodnim, s obzirom na njegovu izuzetno tehničku prirodu, objasniti funkcioniranje tržišta električne energije uravnoteženja i europskih platformi izrađenih radi poticanja prekograničnih veza između nacionalnih tržišta električne energije uravnoteženja.

A. Uvodne napomene: tržišta električne energije uravnoteženja i europske platforme za razmjenu energije uravnoteženja

56. S obzirom na njihove fizičke značajke, postoje četiri vrste veleprodajnih tržišta električne energije, na koje se odnose članci 6. do 9. Uredbe (EU) 2019/943 [26]:

– Tržišta dan unaprijed, na kojima se proizvodnja može planirati te se njome može trgovati jedan dan ranije.

– Unutardnevna tržišta, na kojima se planirana potražnja može prilagoditi nešto ranije, ovisno o promjenama do kojih dolazi u proizvodnji električne energije, osobito s obzirom na sve veći udio energija iz obnovljivih izvora, poput energije vjetra i solarne energije.

– Dugoročna tržišta, na kojima se nastoji ublažiti nestabilnost cijena na promptnom tržištu. Na njima se sudionici na tržištu, među ostalim vlasnici postrojenja za proizvodnju energije koja se služe obnovljivim izvorima energije, štite od rizika koji proizlaze iz te nestabilnosti.

– Tržišta uravnoteženja, koja su uspostavljena kako bi ponuda i potražnja na mreži uvijek bile izjednačene i kako bi se neutralizirao rizik od prekida opskrbe električnom energijom. Za postizanje tog cilja potrebno je uspostaviti tržišta na kojima OPS-ovi mogu kupiti energiju potrebnu za održavanje ravnoteže na mreži [27] kad je vrijeme fizičke isporuke.

[26] Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije (preinaka) (SL 2019., L 158, str. 54. i ispravak SL 2024./90205, L)

[27] U skladu s člankom 2. točkom 1. Uredbe 2017/2195 „uravnoteženje” znači „sve aktivnosti i svi postupci u svim vremenskim planovima kojima OPS-ovi kontinuirano osiguravaju održavanje frekvencije sustava unutar unaprijed definiranog raspona stabilnosti, kako je navedeno u članku 127. Uredbe Komisije (EU) 2017/1485, i usklađenost s količinama rezervi koje su potrebne s obzirom na traženu kvalitetu, kako je utvrđeno u dijelu IV. glave V. te glavama VII. i VII. Uredbe Komisije (EU) 2017/1485”. Vidjeti Uredbu Komisije (EU) 2017/1485 od 2. kolovoza 2017. o uspostavljanju smjernica za pogon elektroenergetskog prijenosnog sustava (SL 2017., L 220, str. 1.).

57. Kad je riječ o potonjim tržištima, Uredbom 2017/2195 uspostavlja se „skup tehničkih, operativnih i tržišnih pravila na razini EU-a kojima se uređuje funkcioniranje tržišta električne energije uravnoteženja” [28].

58. Konkretno, Uredbom 2017/2195, kako bi se pridonijelo razvoju unutarnjeg tržišta električne energije u Uniji, nastoji se postići da se dodjela energije na tržištima uravnoteženja, koja je ranije bila ograničena na nacionalnu razinu, postupno počne izvršavati, u skladu s rokovima predviđenima u toj uredbi, na europskoj razini.

59. U tu su svrhu u Uredbi 2017/2195 predviđene četiri europske platforme za dodjelu uravnoteženja [29] za svaki od definiranih standardnih proizvoda za uravnoteženje [30]:

– Europska platforma za razmjenu energije uravnoteženja iz zamjenskih rezervi, poznata pod nazivom platforma RR (*Replacement Reserve Platform*). Predviđena je u članku 19. Uredbe 2017/2195 te su je izradili OPS-ovi za proces ponovnog osiguravanja rezerve u skladu s odredbama dijela IV. Uredbe 2017/1485 [31]. Ta je platforma razvijena u okviru projekta TERRE (*Trans-European Replacement Reserves Exchange*), koji se temelji na rješenju LIBRA, zajedničkom računalnom sustavu [32]. Platforma je u radu od siječnja 2020. te je njezino funkcioniranje utvrđeno u provedbenom okviru *Replacement Reserve Implementation Framework* [33].

– Platforma mFRR. Predviđena je u članku 20. Uredbe 2017/2195, razvijena u okviru projekta *Manually Activated Reserves Initiative* (MARI) te uređena ACER-ovom Odlukom 03/2020. U radu je od 5. listopada 2022. te na njoj postupno sudjeluje sve više OPS-ova država članica.

– Platforma aFRR. Predviđena je u članku 21. Uredbe 2017/2195, razvijena u okviru projekta PICASSO (*Platform for the International Coordination of Automated Frequency Restoration and Stable System Operation*) te uređena ACER-ovom Odlukom 02/2020. U radu je od 1. lipnja 2022. te na njoj postupno sudjeluje sve više OPS-ova država članica.

– Europska platforma za proces razmjene odstupanja, poznata kao *Imbalance Netting Platform* ili *IN Platform*. Predviđena je u članku 22. Uredbe 2017/2195 te uspostavljena 24. lipnja 2021. na

[28] Osim toga, u uvodnoj izjavi 5. Uredbe 2017/2195 navodi se da se njome „utvrđuju pravila za nabavu rezerviranog kapaciteta za uravnoteženje sustava, aktivaciju energije uravnoteženja i financijski obračun subjekata odgovornih za odstupanje. Zahtijeva se, usto, izradu usklađenih metodologija za dodjelu prekozonskog prijenosnog kapaciteta prijenosa u svrhu uravnoteženja. Tim će se pravilima povećati likvidnosti kratkoročnih tržišta jer će se omogućiti više prekogranične trgovine i učinkovitije iskorištavanje postojeće mreže za potrebe energije uravnoteženja. Povoljno će se djelovati i na tržišno natjecanje jer će se nadmetanje ponudama energije uravnoteženja događati na platformama za uravnoteženje na razini EU-a.”

[29] O tim platformama vidjeti internetsku stranicu European Network of Transmission System Operators for Electricity (ENTSO-E) https://www.entsoe.eu/network_codes/eb/#implement, kao i ACER-ovu internetsku stranicu https://www.acer.europa.eu/electricity/market-rules/electricity-balancing/balancing-energy-platforms. Vidjeti i analizu koju su proveli Gröper, F., i Stamati, M., „Network regulation and third party access”, u Jones, C., i Kettlewell, W-J., (izd.), *EU Energy Law. Vol. I: The Internal Energy Market*, 5. izd., Claeys & Casteels, Deventer, 2021., str. 38. do 41.

[30] Stupanj razvoja tih platformi može se vidjeti na ENTSO-E, *ENTSO-E Market Report 2023*, str. 37. i 38. te 65. do 78., dostupno na https://ee-public-nc-downloads.azureedge.net/strapi-test-assets/strapi-assets/ENTSO_E_Market_Report_2023_11a344f1c1.pdf.

[31] https://www.entsoe.eu/network_codes/eb/terre/. Cilj je zamjenskih rezervi otklanjanje odstupanja između proizvodnje i potrošnje koja se mogu utvrditi nakon zatvaranja unutardnevnog tržišta.

[32] O toj platformi vidjeti mišljenje nezavisne odvjetnice J. Kokott u predmetu Swissgrid/Komisija (C-121/23 P, EU:C:2024:615), u kojem još nije donesena presuda i koji se odnosi samo na aktivnu procesnu legitimaciju OPS-a Swissgrid za podnošenje tužbe za poništenje protiv Komisijina dopisa kojim ga se spriječilo da sudjeluje na toj platformi.

[33] Razvoj te platforme detaljno se navodi u *Implementation framework for the exchange of balancing energy from Replacement Reserves in accordance with Article 19 of Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November 2017 establishing a guideline on electricity balancing*, od 10. ožujka 2023. Vidjeti informacije o njoj na https://www.entsoe.eu/network_codes/eb/terre/.

temelju projekta *International Grid Control Cooperation* [34]. OPS-ovi odlučili su se koristiti istim računalnim sustavom i komunikacijskim kanalima za platformu aFRR i platformu IN.

60. OPS-ovi su društva Amprion GmbH i TransnetBW GmbH odredili kao subjekte za razvoj i održavanje platformi mFRR i aFRR/IN te upravljanje njima [35]. Kao što je to ACER naveo na raspravi, OPS-ovi su se postupno trebali tijekom prijelaznog razdoblja do 24. lipnja 2024. uključiti na te platforme, ali u praksi dolazi do kašnjenja u tom procesu [36].

61. Razlika između platformi mFRR i aFRR temelji se, kao što to proizlazi iz njihova naziva, na „[…] tome pokreće li energiju za uravnoteženje operater ručno ili se pokretanje izvodi automatski kao zatvorena petlja” [37].

B. Prvi dio drugog žalbenog razloga: miješanje pravnih obveza naloženih, s jedne strane, člankom 37. i, s druge strane, člancima 20. i 21. Uredbe 2017/2195

62. Žalitelji Općem sudu prigovaraju da je počinio pogrešku koja se tiče prava time što je smatrao da proračun prekozonskog prijenosnog kapaciteta treba smatrati funkcijom potrebnom za rad platformi mFRR i aFRR. Na taj je način Opći sud sustav predviđen člancima 20. i 21. Uredbe 2017/2195 proširio na funkciju predviđenu u članku 37., kojim se predviđa drukčiji pravni okvir.

63. Prema mišljenju Općeg suda, Odbor za žalbe pravilno je zaključio da je funkcija upravljanja kapacitetom još jedna od funkcija potrebnih za rad platformi aFRR i mFRR. Rasuđivanje Općeg suda u tom pogledu može se sažeti na sljedeći način [38]:

– Prijedlozi metodologija koje podnesu OPS-ovi moraju obuhvaćati definiciju funkcija potrebnih za rad platformi aFRR i mFRR.

– Iz Uredbe 2017/2195 proizlazi da te platforme moraju činiti barem optimizacijska funkcija za aktivaciju [39] i funkcija obračuna OPS, ali nije isključeno da se i neka druga funkcija smatra potrebnom za rad.

– Konkretno, funkcija „proračuna zonskog kapaciteta” jedna je od funkcija potrebnih za rad platformi aFRR i mFRR. Tomu je tako, osobito ako je dodavanje takve funkcije nužno za osiguravanje općeg projekta tih platformi koji odgovara načelima i poslovnim procesima zajedničkog upravljanja.

– Tumačenje izraza „funkcija potrebna za rad platformi aFRR i mFRR” treba biti u skladu s kontekstom i zadanim ciljevima Uredbe 2017/2195. U skladu s tim kriterijima, riječ je o

[34] Vidjeti informacije o *European platform for operating the imbalance netting process* na https://www.entsoe.eu/network_codes/eb/imbalance-netting/.

[35] ENTSO-E: *Explanatory document of proposals for amendment of the implementation frameworks for the European balancing platforms in accordance with articles 20(1), 21(1) and 22(1) of Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November 2017 establishing a guideline on electricity balancing*, 31. ožujka 2022., str. 4.

[36] Vidjeti dokumente *aFRR-Platform Accession roadmap*, od 26. rujna 2024., dostupno na PICASSO_12th_Accession_roadmap_ext.pdf (eepublicdownloads.blob.core.windows.net); i *mFRR-Platform Accession roadmap*, od 10. listopada 2024., dostupno na MARI_Accession_roadmap_OCT_2024.pdf (eepublicdownloads.blob.core.windows.net).

[37] Vidjeti članak 2. točku 34. Uredbe 2017/2195.

[38] Točke 110. do 124. pobijanih presuda

[39] U skladu s člankom 2. točkom 39. Uredbe 2017/2195, „optimizacijska funkcija za aktivaciju” znači „funkcija izvođenja algoritma kojim se optimira aktivacija ponuda energije uravnoteženja”.

funkcijama koje, i u tehničkom i u pravnom pogledu, očito jesu *nužne* za učinkovitu i sigurnu uspostavu i rad navedenih platformi.

– U pravnom pogledu, OPS-ovima se člankom 37. stavkom 1. Uredbe 2017/2195 nalaže da nastave kontinuirano ažurirati raspoloživost prekozonskog prijenosnog kapaciteta za razmjenu energije uravnoteženja ili za provođenje procesa razmjene odstupanja.

– U tehničkom pogledu, kao što to proizlazi iz prijedloga metodologija aFRR i mFRR koje su izradili OPS-ovi, kontinuirano ažuriranje tog kapaciteta, na kojem se temelji funkcija upravljanja kapacitetom, ključni je element za optimiranje aktivacije. Potonja je funkcija pak potrebna za rad platformi, namijenjena optimiranju aktivacije najbolje rangiranih ponuda za energiju uravnoteženja (na zajedničkom popisu redoslijeda zasluga) uzimajući u obzir prekozonske prijenosne kapacitete koji su raspoloživi.

– Osim toga, funkciju upravljanja kapacitetom platformama dodali su sami OPS-ovi kako bi ispunili zahtjeve općeg projekta europske platforme u pogledu učinkovitosti i sigurnosti koji se zahtijevaju Uredbom 2017/2195.

64. Opći sud na temelju tih pretpostavki zaključio je sljedeće: „[…] funkcija na temelju koje se može izračunati i kontinuirano ažurirati raspoloživ prekozonski prijenosni kapacitet slijedeći pri tome metodologiju usklađenu u odnosu na sve OPS-ove mora se, s obzirom na cilj osiguranja učinkovitog i sigurnog rada platforme […] zadan Uredbom 2017/2195, smatrati, s tehničkog i pravnog aspekta, funkcijom potrebnom za rad platforme čiji projekt, kao što je to navedeno u članku 21. stavku 3. točki (a) [članku 20. stavku 3. točki (a)] Uredbe 2017/2195, treba biti opći i odgovarati načelima i poslovnim procesima zajedničkog upravljanja”[40].

65. Ta se tvrdnja na sličan način ponavlja u drugim odlomcima pobijanih presuda. Konkretno, u njihovoj je točki 122. navedeno da se „[…] funkcija kontinuiranog ažuriranja raspoloživog prekozonskog prijenosnog kapaciteta na kojemu se temelji funkcija upravljanja kapacitetom i, prema tome, sama funkcija upravljanja kapacitetom moraju općenito okvalificirati kao funkcije potrebne za rad platforme […]”.

66. Moje se tumačenje odnosa između članka 37. i članaka 20. i 21. Uredbe 2017/2195 razlikuje od tumačenja Općeg suda. Zasebno ću se osvrnuti, s jedne strane, na članak 37. i, s druge strane, na članke 20. i 21., kako bih zatim sažeo svoje argumente o zajedničkom tumačenju tih odredbi.

1. Članak 37. Uredbe 2017/2195

67. Člankom 37. Uredbe 2017/2195 utvrđuje se pravni okvir za kontinuirano ažuriranje raspoloživog prekozonskog prijenosnog kapaciteta. U skladu s tim sustavom i člankom 37. Uredbe 2017/2195:

– OPS-ovima se nalaže da, nakon vremena zatvaranja unutardnevnog tržišta između zona, nastave kontinuirano ažurirati raspoloživost prekozonskog kapaciteta za razmjenu energije uravnoteženja ili za provođenje procesa razmjene odstupanja (stavak 1.).

– Zahtijeva se da, u roku od pet godina od stupanja na snagu navedene uredbe, svi OPS-ovi određene regije za proračun kapaciteta izrade metodologiju za proračun prekozonskog

[40] Točka 115. pobijanih presuda

kapaciteta unutar vremenskog okvira za uravnoteženje za razmjenu energije uravnoteženja ili za provođenje procesa razmjene odstupanja (stavak 3.).

– Propisuje se da, prije primjene metodologije proračuna prekozonskog kapaciteta u skladu sa stavkom 3., OPS-ovi iskoriste prekozonski kapacitet koji je preostao nakon vremena zatvaranja unutardnevnog tržišta između zona (stavak 2.).

68. Međutim, obveze iz članka 37. Uredbe 2017/2195 odnose se na OPS-ove i ne sadržavaju nikakvo upućivanje na europske platforme za dodjelu uravnoteženja (članci 19. do 22. te uredbe).

69. Prema mojem mišljenju, koje je jednako mišljenju žaliteljâ, obveze naložene OPS-ovima treba razlikovati od funkcija dodijeljenih platformama. Uredba 2017/2195 odnosi se i na te obveze i na funkcije, s gledišta sustavnog tumačenja, u različitim odjeljcima:

– Glava II. („Tržište električne energije uravnoteženja”) poglavlje 2. („Europske platforme za razmjenu energije uravnoteženja”) sadržava članke 20. i 21. kojima se uređuju platforme mFRR i aFRR.

– Suprotno tomu, u glavi IV. („Prekozonski kapacitet za usluge uravnoteženja”) poglavlju 1. („Razmjena energije uravnoteženja ili proces razmjene odstupanja”) uređuje se način na koji OPS-ovi trebaju upotrebljavati (članak 36.) i računati (članak 37.) raspoloživi prekozonski prijenosni kapacitet.

70. Razlika se ne odnosi samo na sustavni položaj unutar Uredbe 2017/2195. U okviru tumačenja članka 37. ističe se da ne sadržava nikakvo upućivanje ni unakrsnu referencu na članke 20. i 21. Konkretno, iz članka 37. ne može se izvesti da je upravljanje prekozonskim prijenosnim kapacitetom *potrebno* za rad platformi mFRR i aFRR. Platformama su potrebni podaci o raspoloživom kapacitetu prekozonske energije uravnoteženja kako bi je OPS-ovi međusobno razmijenili, s ciljem pokretanja optimizacijske funkcije za aktivaciju.

71. Pojam „funkcije potrebne za rad platforme” nije među 45 pojmova koji se definiraju u članku 2. Uredbe 2017/2195. Taj se pojam navodi samo u člancima 20. i 21. te uredbe, u skladu s kojima treba provjeriti njegovo značenje.

2. Članci 20. i 21. Uredbe 2017/2195

72. Stavkom 1. tih članaka propisuje se da OPS-ovi trebaju dostaviti prijedlog o provedbenim okvirima za platforme mFRR i aFRR. U stavku 2. navode se sljedeće značajke obiju platformi: i. trebaju ih voditi OPS-ovi ili subjekt koji OPS-ovi osnuju; ii. trebaju se temeljiti na načelima i poslovnim procesima zajedničkog upravljanja; iii. čine ih barem optimizacijska funkcija za aktivaciju i funkcija obračuna OPS-OPS; iv. moraju primjenjivati multilateralni model OPS-OPS sa zajedničkim listama ekonomskog prvenstva u svrhu razmjene svih ponuda energije uravnoteženja iz svih standardnih proizvoda za rezerve za ponovnu uspostavu frekvencije s (ručnom ili automatskom) aktivacijom.

73. Prijedlog OPS-ova treba biti u skladu s tim značajkama platformi i uključivati barem elemente navedene u članku 20. stavku 3. i članku 21. stavku 3. Uredbe 2017/2195. Među tim su elementima „(a) opći projekt europske platforme” i „(c) definicija funkcija potrebnih za rad europske platforme”.

74. Među funkcijama platformi mFRR i aFRR *nužno* su funkcije optimiranja aktivacije i obračuna OPS-OPS. Stoga su obje funkcije *potrebne* za rad platformi mFRR i aFRR. Također ih kao takve treba uključiti u prijedloge koje podnesu OPS-ovi.

75. Spor je usmjeren na tumačenje izraza „barem” iz članka 20. stavka 2. i članka 21. stavka 2. Uredbe 2017/2195. Prema mišljenju Općeg suda, time što se u objema odredbama upućuje na (minimalne) funkcije optimiranja aktivacije i obračuna OPS-OPS ne sprečava se da ACER naloži da platforme moraju uključivati, pod istom kategorijom *potrebnih funkcija*, druge funkcije koje su drukčije od navedene dvije funkcije.

76. Međutim, smatram da to tumačenje nije točno. Zakonodavac je htio navesti minimalni sadržaj platformi kad je smatrao da su samo dvije funkcije neophodne („potrebne”) za njihovo funkcioniranje. Naravno, ničime se ne sprečava dodavanje drugih funkcija, poput funkcije upravljanja prekozonskim prijenosnim kapacitetom, ali odluku o tom dodavanju trebaju donijeti OPS-ovi, pri čemu im to ACER nije ovlašten naložiti.

77. OPS-ovi koji su podnijeli žalbu ne osporavaju da su podaci o prekozonskom prijenosnom kapacitetu potrebni za učinkovit rad platformi za uravnoteženje [41]. Međutim, na temelju te pretpostavke ne može se zaključiti da proračun tih podataka mora izvršiti, kao potrebnu funkciju, subjekt imenovan za rad s platformom ili sama platforma.

78. Zapravo se člankom 37. Uredbe 2017/2195 OPS-ovima (a ne platformama) nalaže proračun prekozonskog prijenosnog kapaciteta. Postupak proračuna i ažuriranja podataka o raspoloživosti tog kapaciteta provode OPS-ovi.

79. Ponavljam da činjenica da su takvi podaci neophodni za pravilno funkcioniranje platformi mFRR i aFRR (s čime se sve stranke slažu) nije jednaka tome da ni proračun prekozonskog kapaciteta ni njegovo stalno ažuriranje nije obvezno povjeriti tim platformama na temelju ACER-ove odluke. Ustrajem na tome da proračun prekozonskog prijenosnog kapaciteta ne treba nužno izvršiti kao funkciju *potrebnu* za rad platformi i *potrebnu* subjektima odgovornima za njihov rad.

80. Iz pitanja koja je Sud postavio na raspravi proizlazi da se člankom 37. Uredbe 2017/2195 OPS-ovima, pod nadzorom NRT-ova, dodjeljuje funkcija generiranja podataka o prekozonskom kapacitetu za razmjenu energije uravnoteženja i stalnog ažuriranja tih podataka. Samo OPS-ovi imaju tehnička sredstva i mogućnost generirati te podatke, zbog čega funkciju generiranja tih podataka nije moguće prenijeti na algoritam neke platforme. U protivnom bi se mogla ugroziti sigurnost opskrbe električnom energijom, za koju su OPS-ovi odgovorni na svojim pripadajućim državnim područjima.

81. Stoga je, prema mojem mišljenju, pogrešno smatrati da funkciju generiranja i ažuriranja podataka o prekozonskoj energiji uravnoteženja treba kvalificirati kao jednu od funkcija potrebnih za rad platformi aFRR i mFRR. Nijednom od tih platformi ne može se upravljati prekozonskim kapacitetom za razmjenu energije uravnoteženja ni njegovim ažuriranjem iako su im ti podaci potrebni za rad. OPS-ovi su obvezni na te platforme prenositi takve podatke pojedinačno ili, ako to smatraju prikladnijim, centralizirano posredstvom zajedničkog informatičkog modula.

[41] Točka 32. njihovih žalbi

3. Argumenti u korist prihvaćanja prvog dijela drugog žalbenog razloga

82. Kao prvo, kao što je to Opći sud priznao [42], platforme mFRR i aFRR prvotno su radile bez funkcije upravljanja prekozonskim prijenosnim kapacitetom.

83. To je bilo tako zato što su OPS-ovi, u skladu s člankom 37. stavkom 3. Uredbe 2017/2195, morali prethodno izraditi metodologiju za proračun prekozonskog kapaciteta unutar vremenskog okvira za uravnoteženje. OPS-ovi su odlučili da će tu funkciju koordinirano i centralizirano obavljati informatički modul na višeplatformskoj razini, za što su oni morali prethodno uspostaviti taj modul i ustrojiti upravljanje njime [43].

84. Kao drugo, kao što sam to već istaknuo, člankom 37. Uredbe 2017/2195 utvrđuje se pravni okvir za kontinuirano ažuriranje raspoloživog prekozonskog prijenosnog kapaciteta i za izradu metodologije proračuna tog kapaciteta. Taj je pravni okvir različit od onog koji se primjenjuje na četiri europske platforme za dodjelu uravnoteženja (članci 19. do 22. te uredbe). Riječ je o različitim okvirima koji odražavaju mogućnost zakonodavca da im dodijeli neovisni sadržaj.

85. Kao treće, postupak odlučivanja koji se primijenio na izradu platformi mFRR i aFRR razlikuje se od postupka iz članka 37. Uredbe 2017/2195. U skladu s člankom 5. stavkom 2. te uredbe, na regulatornim je tijelima da odobre prijedloge koje OPS-ovi dostave u pogledu: „(a) okvir[a] za uspostavljanje europskih platformi u skladu s člankom 20. stavkom 1., člankom 21. stavkom 1. […]” i „(b) izmjene okvirâ za uspostavljanje europskih platformi u skladu s člankom 20. stavkom 5. i člankom 21. stavkom 5.”. Stoga ACER na prijedlog OPS-ova odlučuje o provedbenim okvirima i njihovim izmjenama u slučaju platformi mFRR i aFRR/IN.

86. Suprotno tomu, na OPS-ovima je da predlože a na NRT-ovima predmetne regije da odobre, u skladu s člankom 5. stavkom 3. točkom (f) Uredbe 2017/2195, metodologiju proračuna prekozonskog kapaciteta za svaku regiju za proračun kapaciteta u skladu s člankom 37. stavkom 3. [44]. ACER može u tim slučajevima intervenirati ako NRT-ovi ne mogu postići dogovor ili od te agencije traže da donese odluku, u skladu s člankom 5. stavkom 7. Uredbe 2017/2195 i člankom 6. stavkom 10. drugim podstavkom točkom (b) Uredbe 2019/942.

87. Smatram da korisnost i najveća učinkovitost uključivanja upravljanja prekozonskim kapacitetom za razmjenu energije uravnoteženja u europske platforme ne mogu opravdavati to da se ACER-u priznaje prešutna nadležnost da ga kvalificira kao funkciju potrebnu za rad platformi aFRR i mFRR. OPS-ovi raspolažu tehničkim sredstvima za proračun i ažuriranje prekozonskog prijenosnog kapaciteta i nije očito da platforme aFRR i mFRR mogu učinkovitije obavljati tu aktivnost. Osim toga, ta je prešutna nadležnost protivna članku 37. Uredbe 2017/2195 [45].

88. Kao četvrto, člankom 37. stavkom 1. Uredbe 2017/2195 nalaže se OPS-ovima da kontinuirano ažuriraju raspoloživ prekozonski kapacitet za razmjenu energije uravnoteženja. Stoga se svim OPS-ovima nalaže obveza upravljanja prijenosnim kapacitetom koja je nužna kako bi se omogućila prekozonska razmjena energije. U članku 37. nema navoda o tome da se ta funkcija dodjeljuje europskim platformama za dodjelu uravnoteženja.

[42] Pobijane presude, t. 120. i 121.

[43] Objašnjenje tog modula može se pronaći na ENTSO-E, *ENTSO-E Market Report 2023*, str. 78. i 79.

[44] Vidjeti presudu od 7. rujna 2022., BNetzA/ACER (T-631/19, EU:T:2022:509, t. 37. do 39.).

[45] Vidjeti presude Općeg suda od 24. listopada 2019., E-Control/ACER (T-332/17, EU:T:2019:761, t. 69.) i od 25. rujna 2024., RTE/ACER (T-472/21, EU:T:2024:648, t. 194.).

89. Stoga se iz članka 37. stavka 1. Uredbe 2017/2195 može zaključiti da informacije o prekozonskoj razmjeni energije uravnoteženja pružaju svi OPS-ovi. Kao što sam to već naveo, OPS-ovi raspolažu tehničkim sredstvima za pružanje podataka o raspoloživom prekozonskom kapacitetu za razmjenu energije uravnoteženja. Članak 37. stavak 2. ide u prilog tom argumentu s obzirom na to da se u njemu navodi da OPS-ovi moraju iskoristiti prekozonski kapacitet koji je preostao nakon vremena zatvaranja unutardnevnog tržišta između zona dok se ne razvije i ne primijeni metodologija proračuna kapaciteta u skladu sa stavkom 3.

90. Kao peto, člankom 37. stavkom 3. Uredbe 2017/2195 predviđa se postupno uvođenje usklađenog upravljanja funkcijom upravljanja prekozonskim kapacitetom za razmjenu energije uravnoteženja. Konkretno, njime se određuje da u roku od pet godina svi OPS-ovi određene regije za proračun kapaciteta moraju izraditi metodologiju za proračun prekozonskog kapaciteta za razmjenu energije uravnoteženja. Stoga upravo OPS-ovi izrađuju tu metodologiju, a NRT-ovi je odobravaju. Također su OPS-ovi obvezni osigurati dosljednu metodologiju za proračun prekozonskog kapaciteta koja se primjenjuje za unutardnevno razdoblje utvrđenu na temelju Uredbe (EU) 2015/1222 [46].

91. Ne čini mi se logičnim, suprotno tvrdnjama Općeg suda, da se funkcija upravljanja prekozonskim prijenosnim kapacitetom dodjeljuje europskim platformama, a da je pak izrada metodologije za proračun tog prekozonskog prijenosnog kapaciteta na OPS-ovima te njihovo odobravanje na NRT-ovima. Između stavaka 1. i 3. članka 37. Uredbe 2017/2195 treba postojati određena usklađenost koja se, prema mojem mišljenju, ne poštuje pobijanim presudama.

92. Opći sud nije propisno uzeo u obzir odnos između članka 37. stavka 3. Uredbe 2017/2195 i Uredbe 2015/1222. Kao što sam to već naveo, prvonavedenom se odredbom zahtijeva dosljednost između metodologije proračuna prekozonskog prijenosnog kapaciteta, koju razvijaju OPS-ovi, za razmjenu energije uravnoteženja i metodologije izračuna prekozonskog prijenosnog kapaciteta koja se primjenjuje dan unaprijed i unutar jednog dana. Člankom 15. stavkom 1. Uredbe 2015/1222 predviđa se da svi OPS-ovi zajedno razvijaju zajednički prijedlog u vezi s određivanjem regija za proračun kapaciteta, a njezinim se člankom 20. stavkom 2. predviđa da svi OPS-ovi u svakoj regiji za proračun kapaciteta dostavljaju prijedlog zajedničke koordinirane metodologije proračuna kapaciteta za odgovarajuću regiju.

93. Stoga se Uredbom 2015/1222 ne predviđa jedna metodologija zajednička svim OPS-ovima [47] za proračun prekozonskog prijenosnog kapaciteta dan unaprijed i unutar jednog dana, nego nekoliko različitih regionalnih metodologija. Nema razloga da se proračun prekozonskog kapaciteta za razmjenu energije uravnoteženja izvršava primjenom samo jedne usklađene metodologije koja je obvezna za sve OPS-ove.

94. Kao šesto, sustavno i namjensko tumačenje Uredbe 2017/2195 koje je proveo Opći sud nije odlučujuće da bi se upravljanje prekozonskim kapacitetom za razmjenu energije uravnoteženja kvalificiralo kao funkcija potrebna za rad platformi mFRR i aFRR.

95. Kako bi se postigli ciljevi utvrđeni u uvodnim izjavama 1., 6., 7. i 10. Uredbe 2017/2195, kao i njezinu članku 3., dovoljno je da OPS-ovi na odgovarajući način europskim platformama pruže podatke o prekozonskom kapacitetu za razmjenu energije uravnoteženja.

[46] Uredba Komisije od 24. srpnja 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima (SL 2015., L 197, str. 24.)

[47] Člankom 21. stavkom 4. Uredbe 2015/1222 utvrđuje se da „[s]vi operatori prijenosnog sustava u svakoj regiji za proračun kapaciteta u najvećoj mogućoj mjeri primjenjuju usklađene ulazne podatke za proračun kapaciteta”.

96. Stoga prvi dio drugog žalbenog razloga treba prihvatiti.

C. Drugi dio drugog žalbenog razloga: povreda zakonskih obveza OPS-ova i prava koja im se dodjeljuju člancima 20. i 21. Uredbe 2017/2195

97. U drugom dijelu drugog žalbenog razloga žalitelji prigovaraju Općem sudu da je počinio pogrešku koja se tiče prava time što nije razlikovao, s jedne strane, obveze koje, kao i OPS-ovi, imaju u pogledu funkcija „potrebnih" za rad platformi mFRR i aFRR i, druge strane, njihova prava da predlože uključivanje dodatnih funkcija u te platforme. Tvrde da im ACER ne može naložiti uključivanje nijedne dodatne funkcije, suprotno onomu što su tvrdili Odbor za žalbe i Opći sud.

98. ACER odbija taj argument i smatra da je tumačenje pobijanih presuda pravilno.

99. Teza Općeg suda sadržava, među ostalim, sljedeća polazišta:

– „[…] izmijenjeni treći prijedlog mFRRIF-a [aFRRIF], koji je ACER konačno uzeo u obzir, predviđao je imenovanje jedinstvenog subjekta odgovornog za dvije funkcije potrebne za rad platforme mFRR [aFRR] u smislu članka 20. stavka 3. točke (c) Uredbe 2017/2195 koje su bile izrijekom obuhvaćene člankom 20. stavkom 2. [i člankom 21. stavkom 2.] te iste uredbe, to jest optimiranje aktivacije i obračun OPS-OPS. Upravljanje kapacitetom također je bilo uzeto u obzir u izmijenjenom trećem prijedlogu mFRRIF-a [FRRIF] kao višeplatformska funkcija čije je obavljanje bilo nužno za rad platforme mFRR [aFRR], čak i da u njemu nije bila okvalificirana kao funkcija potrebna za navedeni rad, u smislu članka 20. stavka 3. točke (c), [članka 21. stavka 3. točke (c)] Uredbe 2017/2195 […]"[48].

– „[…] u izmijenjenom trećem prijedlogu mFRRIF-a [aFRRIF] OPS-ovi [su] sami predložili, zbog razloga koji se odnose na poboljšanje koordinacije među platformama za uravnoteženje, da se imenuje jedinstveni subjekt odgovoran za upravljanje kapacitetom kao višeplatformsku funkciju. Doduše, za razliku od ACER-a, OPS-ovi su tvrdili da upravljanje kapacitetom nije funkcija potrebna za rad svake platforme […]"[49].

100. Opći sud konačno potvrđuje odluku Odbora za žalbe kojom se pak potvrđuju ACER-ove Odluke protivne stajalištu OPS-ova. Tvrdi da se upravljanje prekozonskim prijenosnim kapacitetom, utvrđeno u članku 37. Uredbe 2017/2195, mora „općenito okvalificirati"[50] kao funkcija potrebna za rad platformi mFRR i aFRR.

101. Prema mojem mišljenju, nakon upozorenja da se sadržaj ovog drugog dijela drugog žalbenog razloga u velikom dijelu podudara sa sadržajem njegova prvog dijela, pogreška koja se tiče prava iz pobijanih presuda ponovno se temelji na izostanku ocjene da su potrebne funkcije, s obzirom na to da su neophodne prema člancima 20. i 21. Uredbe 2017/2195, za uspostavu platformi mFRR i aFRR, kao što se to u tim odredbama navodi, funkcije optimiranja aktivacije i obračuna OPS-OPS.

102. Ponavljam da funkcija upravljanja i kontinuiranog ažuriranja raspoloživog prekozonskog prijenosnog kapaciteta nije funkcija *potrebna* za rad platformi za uravnoteženje, nego se na nju primjenjuje drukčiji pravni okvir od onog koji čini članak 37. Uredbe 2017/2195.

[48] Točka 135. pobijanih presuda

[49] Točka 143. pobijanih presuda

[50] Točka 122. pobijanih presuda

103. Time što je ACER platformama mFRR i aFRR, protivno stajalištu OPS-ova, dodijelio funkciju upravljanja i kontinuiranog ažuriranja prekozonskog prijenosnog kapaciteta, OPS-ovi i NRT-ovi zapravo gube pravo koje im se dodjeljuje člankom 37. Uredbe 2017/2195. Time im se oduzima ovlast da zajednički odluče o najboljem načinu upravljanja tom funkcijom koji je, prema njihovu prijedlogu, bio imenovati jedinstveni subjekt odgovoran za upravljanje kapacitetom kao višeplatformsku funkciju.

104. U prijedlozima dostavljenima ACER-u za platforme mFRR i aFRR, OPS-ovi su utvrdili zajedničkim sporazumom da je funkcija upravljanja kapacitetom *de facto* višeplatformska funkcija u smislu da će se morati obavljati koordinirano i centralizirano za sve te platforme. Izračun prekozonskog prijenosnog kapaciteta preuzet će za sve OPS-ove o kojima je riječ „informatički modul za upravljanje kapacitetima" koji će dobivene rezultate unijeti izravno u optimizacijsku funkciju za aktivaciju tih platformi.

105. OPS-ovi su u svojim prijedlozima naveli da žele u potpunosti očuvati slobodu u pogledu mogućnosti da upravljanje kapacitetom u koordiniranom i centraliziranom obliku povjere subjektu različitom od jedinstvenog subjekta odgovornog za optimiranje aktivacije i obračun OPS-OPS. Očekujući da se funkcija upravljanja kapacitetom uspostavi u tom koordiniranom i centraliziranom obliku OPS-ovi su smatrali da će u teoriji jedinstveni subjekt odgovoran za obavljanje optimiranja aktivacije i obračuna OPS-OPS moći također obavljati upravljanje kapacitetom tako da u optimizacijsku funkciju za aktivaciju unosi podatke koje će pružiti svaki od OPS-ova o kojima je riječ [51].

106. Kao što sam to već naveo, predmet spora nije to što su platformama mFRR i aFRR potrebni podaci o prekozonskom kapacitetu za razmjenu energije uravnoteženja. Međutim, te podatke platformama mogu pružiti OPS-ovi i ne postoji razlog zašto bi se njima upravljalo izravno na tim platformama.

107. Ničim se ne sprečava da OPS-ovi zajedničkim sporazumom odluče predložiti da se u platforme mFRR i aFRR uključi upravljanje kapacitetom kao dodatnu funkciju ako se time povećava učinkovitost. Međutim, riječ je o odluci koju trebaju donijeti oni i NRT-ovi, u skladu s člankom 37. Uredbe 2017/2195, i čije im donošenje ACER ne smije naložiti u skladu s člancima 20. i 21. te uredbe.

108. Stoga smatram da drugi dio drugog žalbenog razloga također treba prihvatiti.

VIII. Odluka o tužbama za poništenje pred Općim sudom

109. U skladu s člankom 61. prvim stavkom Statuta Suda, ako je žalba osnovana, Sud ukida odluku Općeg suda. U tom slučaju može sam konačno odlučiti o sporu ako stanje postupka to dopušta.

110. Predlažem Sudu da prihvati žalbe OPS-ova i da prema tome ukine pobijane presude. Čini mi se da pobijane presude nije moguće djelomično ukinuti jer su njezine točke koje sadržavaju pogreške koje se tiču prava ključne. Stoga ih treba ukinuti u cijelosti.

111. Osim toga, smatram da Sud raspolaže potrebnim elementima kako bi konačno odlučio o tužbama za poništenje protiv odluka koje se pobijaju pred Općim sudom.

[51] Vidjeti točke 118. i 119. pobijanih presuda

112. Zbog ranije navedenih razloga treba prihvatiti treći tužbeni razlog za poništenje istaknut pred Općim sudom, u dijelu u kojem se temelji na povredi obveze koju Odbor za žalbe ima u pogledu provedbe cjelovitog nadzora nad ACER-ovim odlukama, kao i četvrti, peti, šesti, sedmi i osmi dio drugog tužbenog razloga za poništenje. Stoga obje pobijane odluke ACER-ova Odbora za žalbe treba odbiti u cijelosti.

IX. Troškovi

113. Na temelju članka 184. stavka 2. Poslovnika Suda, kad je žalba osnovana i Sud sâm konačno odluči o sporu, Sud odlučuje o troškovima.

114. U skladu s člankom 138. stavkom 1. tog poslovnika, koji se na temelju njegova članka 184. stavka 1. primjenjuje na žalbeni postupak, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove.

115. Žalitelji zahtijevaju da se ACER-u naloži snošenje troškova. Ako se žalbe, kao što to predlažem, prihvate, ACER-u treba naložiti snošenje troškova u žalbenim postupcima i prvostupanjskim postupcima pred Općim sudom.

X. Zaključak

116. S obzirom na prethodno navedeno, predlažem Sudu da:

– prihvati žalbe i ukine presude Općeg suda od 15. veljače 2023., Austrian Power Grid i dr./ACER (T-606/20, EU:T:2023:64) i Austrian Power Grid i dr./ACER (T-607/20, EU:T:2023:65);

– poništi Odluku Odbora za žalbe Agencije Europske unije za suradnju energetskih regulatora (ACER) od 16. srpnja 2020. kojom se potvrđuje ACER-ova Odluka 02/2020 od 24. siječnja 2020. o provedbenom okviru za Europsku platformu za razmjenu energije uravnoteženja iz rezervi za ponovnu uspostavu frekvencije s automatskom aktivacijom i odbija žalba operatora prijenosnih sustava za električnu energiju u predmetu A-001-2020 (objedinjen);

– poništi Odluku Odbora za žalbe Agencije Europske unije za suradnju energetskih regulatora (ACER) od 16. srpnja 2020. kojom se potvrđuje ACER-ova Odluka 03/2020 od 24. siječnja 2020. o provedbenom okviru za europsku platformu za razmjenu energije uravnoteženja iz rezervi za ponovnu uspostavu frekvencije s ručnom aktivacijom i odbija žalba operatora prijenosnih sustava za električnu energiju u predmetu A-002-2020 (objedinjen);

– naloži snošenje troškova Agenciji Europske unije za suradnju energetskih regulatora (ACER).